

Digitaliseringsstrategi for Gjesdal kommune 2023 - 2026

Vedtatt i Administrasjonsutvalget og i Arbeidsmiljøutvalget som henholdsvis sak 6/23 og sak 11/23 den 08.06.23

Innholdsfortegnelse

1. INNLEDNING	3
2. MÅL	4
3. OVERORDNEDE PRINSIPPER	5
BRUKERENS BEHOV I SENTRUM	5
GEVINSTREALISERING	5
INFORMASJONSFORVALTNING OG DELING AV DATA	5
HELHETLIGE TJENESTER	5
SAMHANDLING	5
INFORMASJONSSIKKERHET OG PERSONVERN	6
NASJONALE, REGIONALE OG LOKALE FØRINGER	6
UNIVERSELL UTFORMING	6
4. PROSESSER OG ROLLER	7
PROSESSER	7
ROLLER	7
5. FOKUSOMRÅDER	9
LEDELSE	10
DIGITALT FØRSTEVALG	12
DIGITAL GRUNNMUR	13
DIGITAL KOMPETANSE	15
SMARTE LØSNINGER	17
6. HANDLINGSPLAN	20
KOMPETANSEHEVING	20
TABELLOVERSIKT	20
LEDELSE	21
DIGITALT FØRSTEVALG	22
DIGITAL GRUNNMUR	23
DIGITAL KOMPETANSE	24
SMARTE LØSNINGER	26
7. ORDFORKLARINGER	27

1. Innledning

Som kommune er det vårt ansvar å forvalte fellesskapets midler på best mulig måte. I Gjesdal kommune tar vi dette ansvaret på alvor og jobber for å levere tjenester som er gode, dagsaktuelle og effektive. Dette krever at vi som ansatte må arbeide for å videreutvikle oss og kommunens tjenester slik at vi imøtekommer forventninger om selvbetjening, effektiv saksbehandling, åpenhet, brukertilpasset opplevelse og mye mer.

Gjennom en oppdatert og levende digitaliseringsstrategi ønsker Gjesdal kommune å la disse prinsippene styre måten vi jobber og tenker på. Digitalisering defineres som «Bruk av teknologi for å fornye, forenkle og forbedre tjenester. Det handler om å tilby nye og bedre tjenester, som er enkle å bruke, effektive og pålitelige.» Digitalisering handler også om endringsledelse, kompetanse- og organisasjonsutvikling, og tjenesteutvikling som teknologi.

Verden digitaliserer seg stadig og det er forventninger fra innbyggere og næringsliv om at kommunens tjenester er digitale, har høy kvalitet og er lett tilgjengelig. Gjesdal kommune har i flere år satset på økt digitalisering og spesielt innenfor skole har vi hatt et ekstra stort fokus på digitalisering.

En av hovedutfordringene med den digitale utviklingen er at digitale løsninger går i økende grad over til skybaserte abonnementstjenester. Dette er ofte kostbart, men muliggjør i større grad dataflyt og minsker behovet for drift av løsninger lokalt.

Gjesdal kommune er i dag involvert i både lokale, regionale og nasjonale samarbeid rundt IKT og digitalisering. Vi er med i flere nettverk som [Digi Rogaland](#), [Smartkommune](#), og [Norwegian Smart Care Cluster \(NSCC\)](#), og [nordic edge smartby-klynge](#).

Dette dokumentet beskriver digitaliseringsstrategien for Gjesdal kommune i perioden 2023 – 2026. For å være sikker på at dokumentet forblir aktuelt, skal det revideres en gang i året. Digitaliseringsansvarlig leder dette arbeidet.

Digitaliseringsstrategien legger føringer for alt arbeid og utvikling innen digitale tjenester og IKT-investeringer i alle tjenesteområder. Strategien skal

- gi grunnlag for en fremtidsrettet IKT-utvikling som understøtter kommunens overordnede mål.
- støtte opp om og bidra til å nå kommunens overordnede mål for tjenestetilbudet til sine innbyggere og næringsliv.
- gjelde alle kommunale enheter, og er overordnet det enkelte tjenesteområdet sine strategiplaner innen IKT og digitalisering.

For å nå målet om at digitaliseringsstrategien skal være godt forankret i hele organisasjonen, har alle tjenesteområder fått mulighet til å påvirke strategien før den blir vedtatt.

Digitaliseringsstrategien er forankret i Utviklingsgruppa som har vært styringsgruppe for planarbeidet.

Arbeidsgruppen som har jobbet med planen har bestått av:

Bjørn Vardøy (representant for Kultur og Samfunn)

Eirik Ramsli Hauge (Digitaliseringsansvarlig)

Kristine Os (representant for Helse og Velferd)

Odd Ørstavik (IKT-leder)

Tom Kenneth Gilje (Utviklingsleder, representant for Oppvekst)

2. Mål

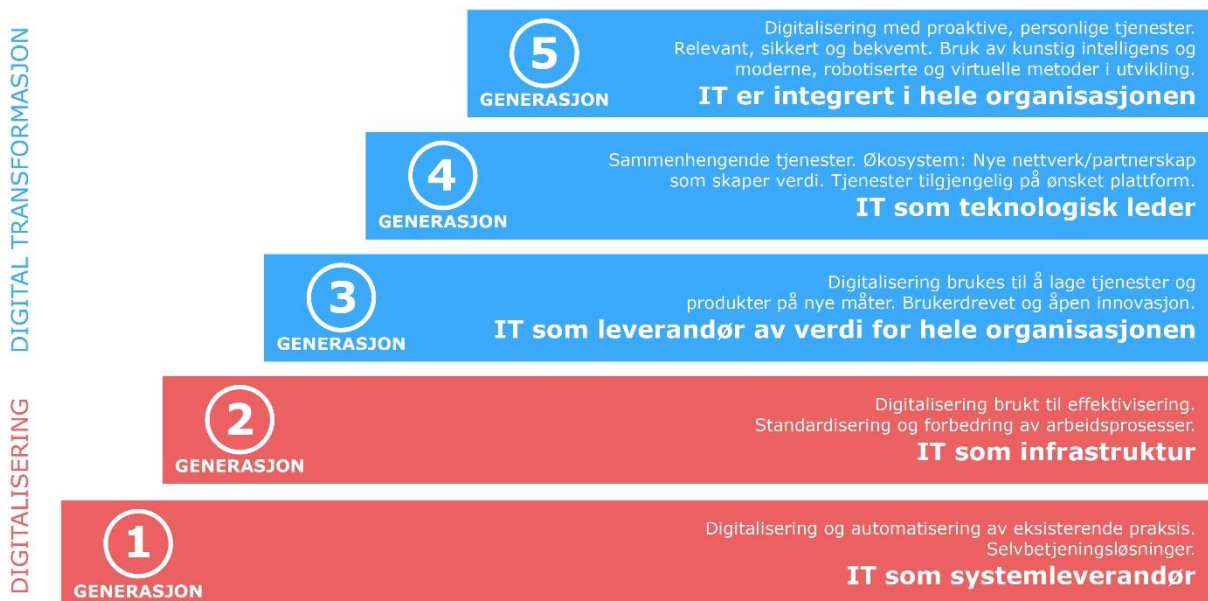
Digitaliseringsstrategien bygger opp under Digitaliseringsstrategi for offentlig sektor 2019 – 2025 «En digital offentlig sektor», kommunens visjon «Vi strekker oss lenger» og hovedstrategien SmartGjesdal.

Hovedmålet for digitaliseringsstrategien er å sette brukeren i sentrum og skape gode, digitale brukeropplevelser. Dette gjør vi ved å jobbe med våre fem fokusområder:

Figur 1 - Fokusområder

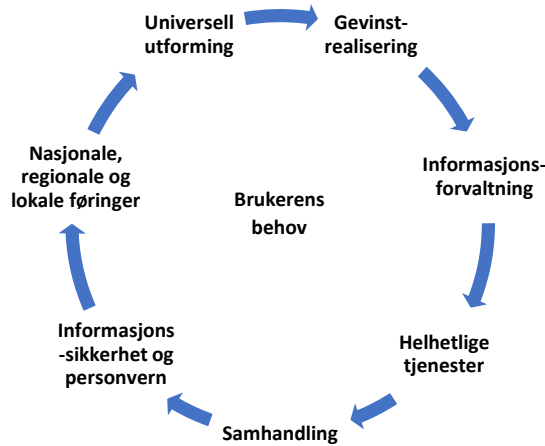
Hvor langt en kommune har kommet i sin digitalisering kan visualiseres ved hjelp av modellen «Digitaliseringstrappa» (se figur 2). Per i dag kan Gjesdal kommune regnes for å være mellom 2. og 3. generasjons-kommune. Ved hjelp av denne strategien fortsetter vi forbedringsarbeidet som skal ta oss til 5. generasjon.

Figur 2- Digitaliseringstrappa

3. Overordnede prinsipper

Felles for strategiens mål og fokusområder er følgende overordnede prinsipper:

Figur 3: Overordnede prinsipper

Brukerens behov i sentrum

Brukerens behov skal være utgangspunkt for all digitalisering. Kommunens digitale tjenester skal være enkle å bruke og lette å forstå med et klart språk.

Gevinstrealisering

Gjennom digitalisering oppnås merverdi for både brukeren, kommunen og samfunn. Det kan for eksempel være frigjøring av økonomiske ressurser, økt sikkerhet, bærekraftig utvikling og unngåtte kostnader eller økt kvalitet. Gjesdal kommune skal jobbe systematisk med å hente ut og synliggjøre gevinster i alle IKT- og digitaliseringsprosjekt.

Informasjonsforvaltning og deling av data

Brukere skal ikke måtte gi fra seg opplysninger som kommunen allerede har. I den grad det er mulig skal tjenestene ha fokus på gjenbruk av data og bruke tilgjengelig informasjon til å automatisere saksbehandling.

Gjesdal kommune skal legge til rette for en god og åpen dialog. Våre digitale tjenester skal bidra til økt tilgjengelighet. Kommunen skal dele data når vi kan og skjerme data når vi må.

Helhetlige tjenester

Brukere skal oppleve våre tjenester som sammenhengende, uavhengig av hvilket tjenesteområde som tilbyr dem. Brukere skal få enkel tilgang til sine data, relevant informasjon og hjelp. Gjesdal kommune skal ta i bruk nasjonale fellesløsninger, samt bidra til at nye løsninger etableres og videreutvikles.

Samhandling

For at Gjesdal kommune skal kunne tilby helhetlige tjenester er det viktig med samarbeid på tvers av tjenesteområdene i egen organisasjon. Involvering skal skje så tidlig som mulig. Økt samarbeid, koordinering og samhandling gir smartere løsninger.

Vi skal også ha økt fokus på samarbeid med andre kommuner, fylkeskommuner og statlige virksomheter, og dele resultater og erfaringer fra eget digitaliseringsarbeid. Vi skal samhandle med frivillige, næringsliv og andre private aktører der det er hensiktsmessig.

Informasjonssikkerhet og personvern

Informasjonssikkerhet handler om å sikre at riktig informasjon er tilgjengelig for rett person. Personvern handler om retten til et privatliv og å bestemme over egne personopplysninger.

Ivaretagelse av tilfredsstillende personvern og informasjonssikkerhet er en forutsetning for tillit til kommunens tjenester. Nye løsninger som tas i bruk skal oppfylle personvernprinsippene og ivareta de registrertes rettigheter (innebygd personvern).

Kommunens mål og strategier for informasjonssikkerhet og personvern står beskrevet i Håndbok for digital sikkerhet i Gjesdal. ([Link kommer](#))

Nasjonale, regionale og lokale føringer

Denne strategien følger opp nasjonale føringer og strategier fra regjeringen og KS. Digitalisering i Gjesdal kommune skal også følge nasjonale prinsipper og anbefalte standarder.

Samarbeidsavtale med [Digi Rogaland](#) gir føringer for samhandling og prioritering.

Strategien skal understøtte kommunens overordnede mål, planverk, instruksjer og prosedyrer, samt være et verktøy for utvikling av kommunens tjenester og forvaltning.

Strategien påvirkes av behov og forventninger fra ansatte, innbyggere og næringsliv i kommunen, lover og regler, teknologisk utvikling og det nasjonale/internasjonale trusselbildet.

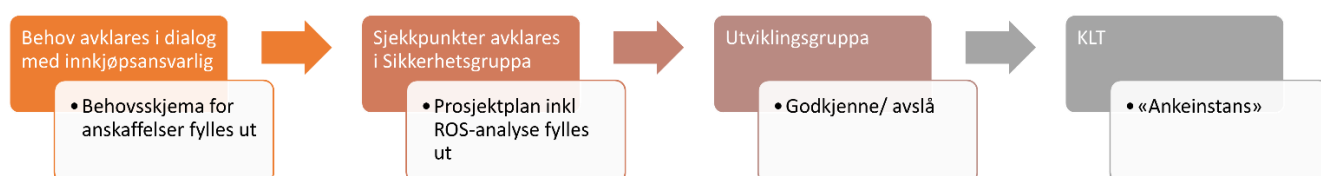
Universell utforming

Kommunens digitale tjenester skal minimum være i tråd med alle lovpålagte krav. Universell utforming skal bidra til å gjøre løsningene lette å forstå og enkle å bruke, dette for å medvirke til å redusere digitale skillelinjer blant innbyggerne.

4. Prosesser og roller

Prosesser

Prioritering av nye digitale løsninger skjer årlig i forbindelse med budsjett/økonomiplan-prosessene.

Figur 4 - Prosessflyt for prosjekt innenfor digitalisering

For å ivareta helheten skal alle digitaliseringsprosjekt følge løpet beskrevet i Figur 4 – Prosessflyt for prosjekt innenfor digitalisering. Det skal settes av et årlig beløp til Digipotten. Finansiering av prosjektet kan komme fra tjenesteområdets egne midler eller man kan søke støtte fra Digipotten. Utviklingsgruppa behandler søknader til Digipotten to ganger i året.

Alle digitaliseringstiltak skal ha sterkt fokus på gevinstrealisering. Dette skal synliggjøres allerede når prosjektplanen fylles ut. Like viktig er det å følge opp at gevinstene faktisk blir hentet ut i etterkant av gjennomføringen av tiltakene.

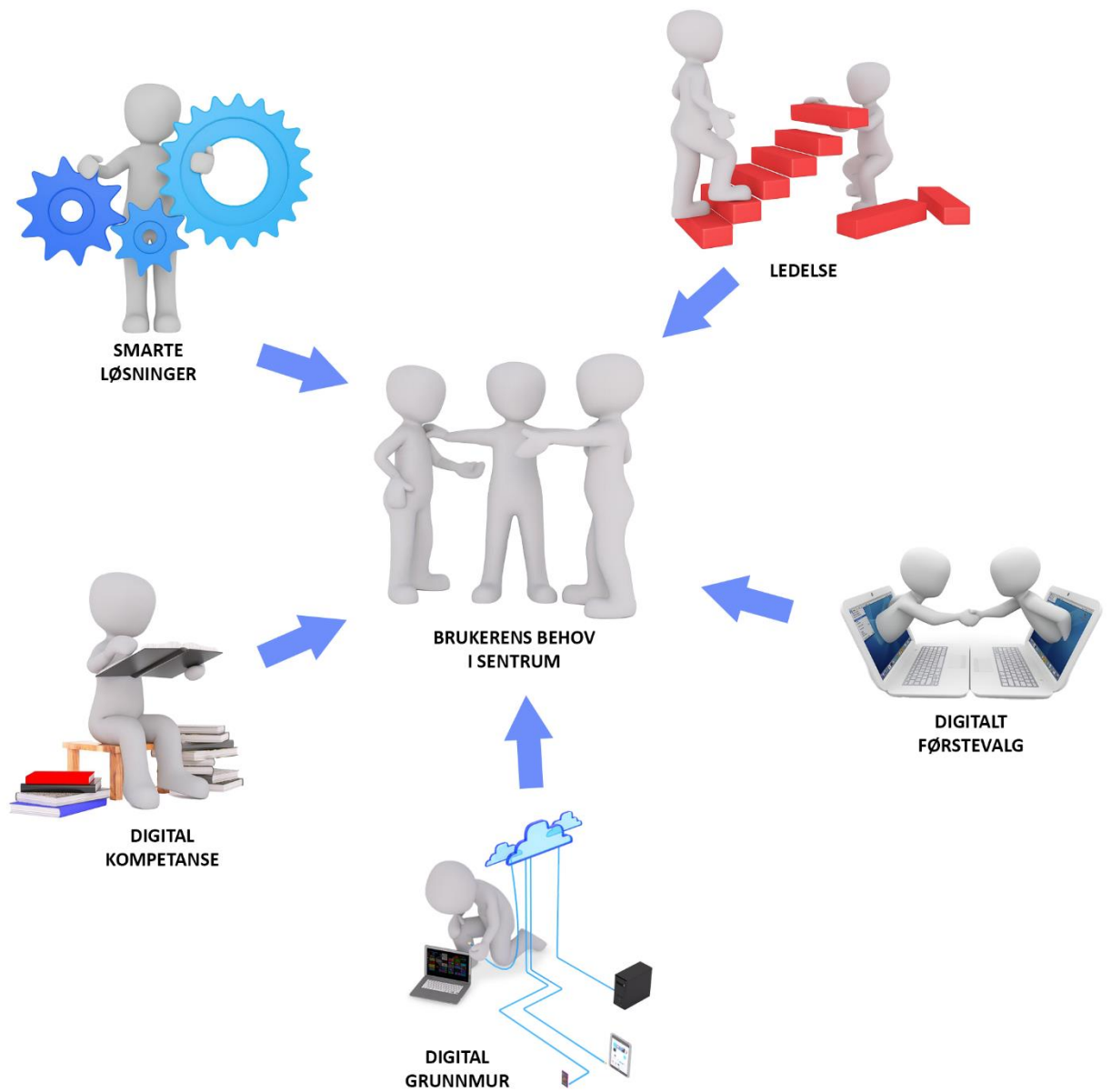
Roller

For å sikre en handlekraftig gjennomføring av strategien er det viktig med en tydelig fordeling av roller og ansvar på dette området.

Rolle	Ansvar
Kommunedirektør	Har det overordnede lovmessige og strategiske ansvaret for utvikling, IKT og digitalisering i kommunen.
Kommunalsjef, virksomhetsledere, avdelingsledere og systemeiere	Skal være pådrivere og legge til rette for gjennomføring av denne strategiplanen. Dette innebærer blant annet å gjøre seg kjent med planens innhold og følge opp tiltak i sin enhet, med spesielt fokus på gevinstrealisering. Involvere Utviklingsgruppa ved behov for nye digitale løsninger.
IKT-leder	Skal sikre en stabil og sikker drift av kommunens IKT-løsninger, og legge til rette for en tilfredsstillende digital infrastruktur. Skal følge opp gjennomføring av strategiplanen.
Digitaliseringsansvarlig	Har en veiledende og koordinerende rolle ved prioritering av nye digitale løsninger. Skal følge opp gjennomføring av strategiplanen.

Utviklingsleder	<i>Leder Utviklingsgruppa. Har ansvar for å utvikle Gjesdal kommune som en lærende organisasjon.</i>
Utviklingsgruppa	<i>Gruppe som fortløpende vurderer forespørsler fra tjenesteområdene om nye digitale løsninger. Gruppa har delegert ansvar å godkjenne anskaffelse av nye digitale løsninger.</i>
Systemansvarlig	<i>Skal være pådriver for at digitale løsninger utnyttes på best mulig måte. Holde seg oppdatert på den digitale utviklingen innen sitt ansvarsområde. Involvere systemeier ved behov for ny funksjonalitet.</i>
Ansatte	<i>Skal holde seg oppdatert om digitale løsninger og bruke de mulighetene det gir for å forenkle arbeidshverdagen. Skal dele erfaringer, tips og triks med kollegene sine. Involvere leder ved behov for nye digitale løsninger.</i>

5. Fokusområder

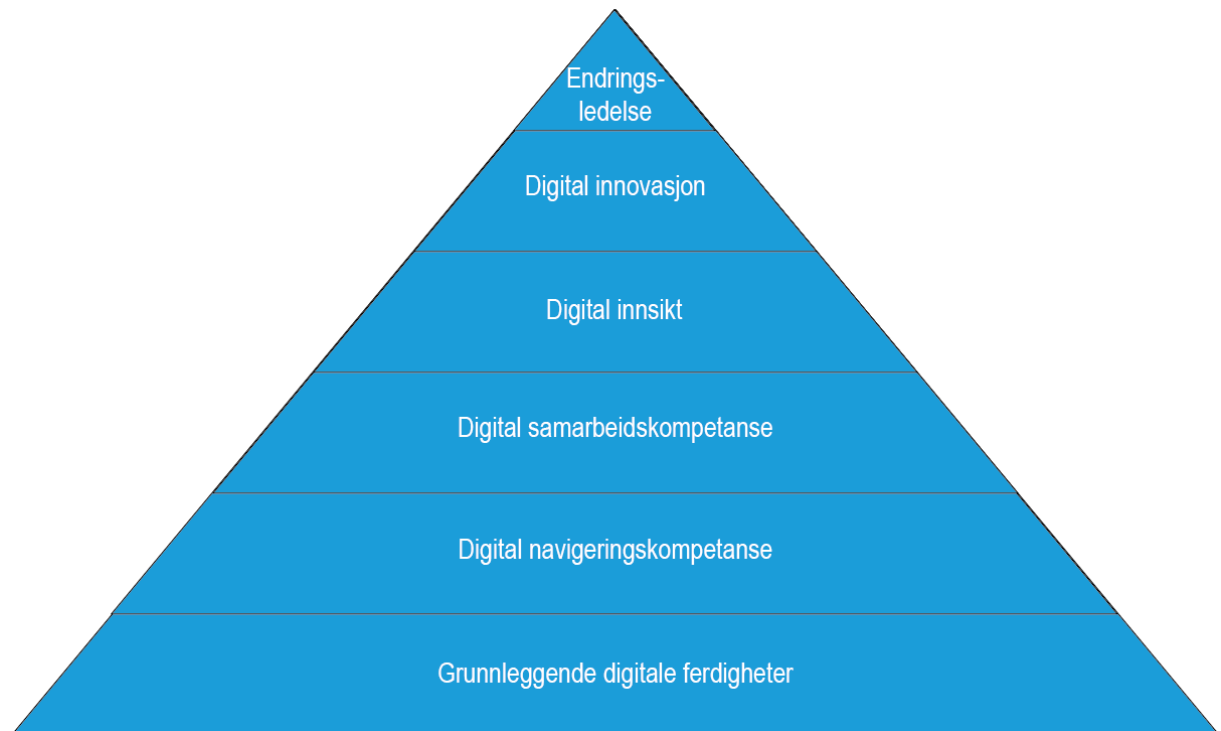
Figur 5 - Brukeren i sentrum av tjenesteområdene

Ledelse

Ledelse er viktig for å nå målet om en mer fremtidsrettet kommune. Digitalisering handler mer om organisasjonsutvikling og endringsledelse enn det handler om teknologi. En del av dette finner sted i form av systematisk utvikling og fornying av tjenester, prosesser og arbeidsmåter. Ledelse, sammen med kultur og holdninger, står sentralt for å lykkes med dette.

For at ledere skal være aktive bidragsytere forutsetter det tilstrekkelig digital lederkompetanse. Med dette mener vi:

- *grunnleggende evne til å kunne bruke egnede digitale løsninger i hverdagen*
- *evne til kritisk informasjonshenting, analyse og bearbeiding for å sikre godt beslutningsgrunnlag*
- *være oppdatert på gjeldende retningslinjer rundt informasjonssikkerhet og personvern*
- *kunne samhandle digitalt både internt og eksternt*
- *innsikt i den digitale utviklingen er viktig for å kunne utnytte de muligheter teknologien gir for å løse oppgavene på en bedre måte*
- *evnen til å fremme kultur for læring og utvikling*

Figur 6- Modell for digital lederkompetanse (DSS)

For at man skal lykkes best mulig med digitaliseringsarbeidet må innbyggere og ansatte involveres aktivt. Dette for å møte innbyggernes forventninger om effektive tjenester av god kvalitet.

Ledere må legge til rette for digital kompetanseheving slik at ansatte er best mulig forberedt på å løse oppgaver på nye måter og for å sikre optimal utnyttelse av digitale løsninger.

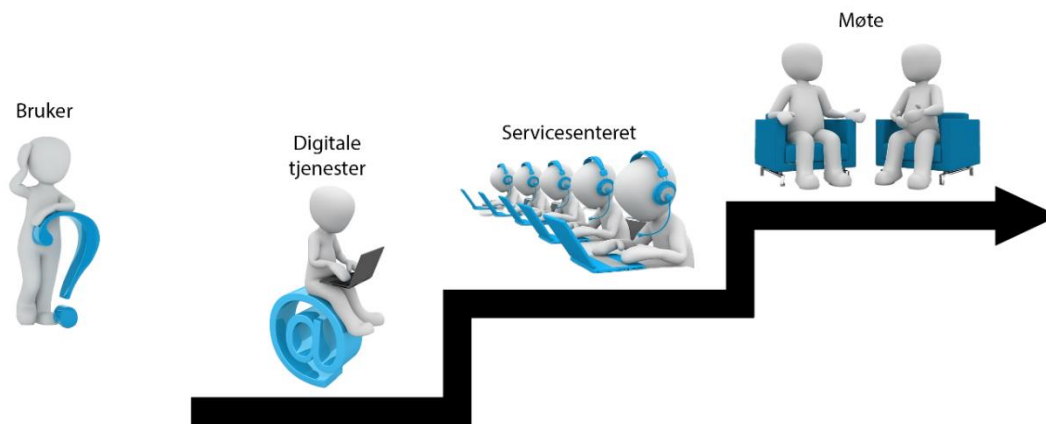
Vi vil	Vi skal	Tiltak
Utnytte mulighetene teknologien gir for å løse oppgavene på en bedre måte.	Øke den digitale lederkompetansen.	Kartlegge digital lederkompetanse Digitaliseringsplan i hvert tjenesteområde/virksomhet. Tilstrekkelig deltagelse på digitale fagnettverk ol. Ved ansettelse av nye ledere, kan digital kompetanse vektlegges.
	Ha ledere som er en drivkraft for digitalisering.	Følge opp at ansatte i avdelingen/tjenesteområdet har tilstrekkelig digital kompetanse.
	Ha ledere som har god innsikt i avdeling/tjenesteområde digitale løsninger.	Anbefaler å ha ressurspersoner i hver avdeling/tjenesteområde under ledelse av Digitaliseringsansvarlig.
	Ha ledere som har tilstrekkelig innsikt i avdeling/tjenesteområdes tjenesteproduksjon.	

Digitalt førstevalg

Alle har behov for tjenester fra kommunen. Digitalt førstevalg innebærer at kommunens tjenester er tilgjengelig på nett, og at nettbaserte tjenester er hovedregelen for kommunens kommunikasjon med sine brukere. Dette innebærer også at vi tilrettelegger for effektiv digital behandling slik at brukeren opplever det digitale førstevalget som det mest effektive alternativet.

Digitalt utenforskap er et samfunnsproblem og vi må derfor tilrettelegge for at innbyggernes digitale kompetanse er tilstrekkelig. Kompenserende tiltak for digitale utenforskap kan bli gjennomført i samarbeid med frivillige organisasjoner.

Modellen «Tjenestetrappa» er grunnlaget for hvordan vi ønsker at innbyggere, næringsliv og frivillige organisasjoner skal møte kommunen. Digitalt førstevalg med brukerens behov i sentrum («digitale tjenester») skal være utgangspunktet for all digitalisering i Gjesdal kommune

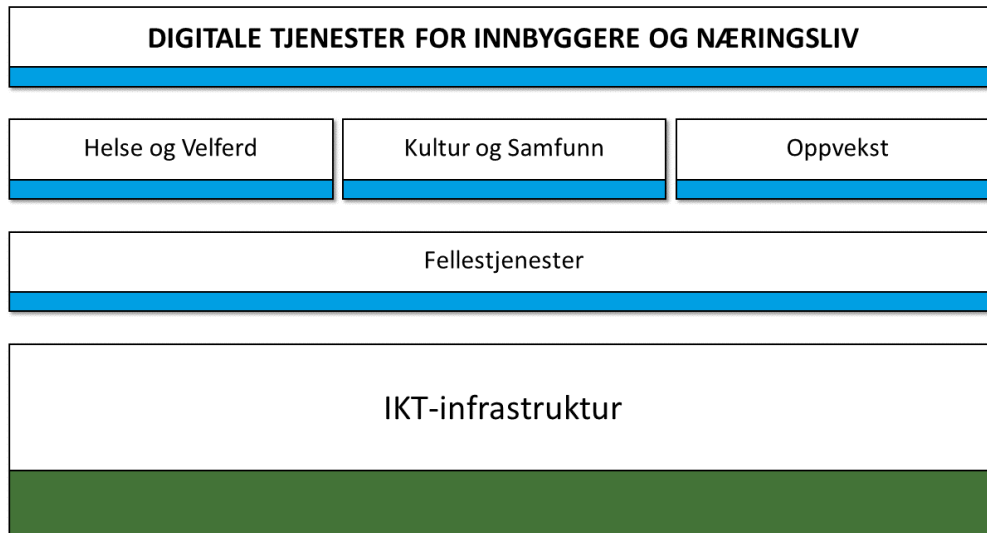
Figur 7- Tjenestetrappa

Vi vil	Vi skal	Tiltak
At alle innbyggere, næringsdrivende og frivillige organisasjoner som har evne til det, kommuniserer digitalt med kommunen.	Legge til rette for digitale selvbetjeningsløsninger i relevante prosesser og tjenester.	Videreutvikle kommunens nettsider og Kommune-Kari Digitalisering av skjema og lage god flyt
	Legge vekt på brukervennlighet og klart språk.	Etablere en innbyggerapp Gå gjennom og kvalitetssikre informasjonen på nettsida Brukerundersøkelser / Evalueringer av selvbetjeningsløsninger. Gå gjennom og kvalitetssikre informasjonen på nettsida
	Søke å påvirke leverandører til å levere funksjonalitet i sine IKT-løsninger som forbedrer mulighetene for digitalt førstevalg.	Tilstrekkelig deltagelse på digitale fagnettverk ol.

Digital grunnmur

Alle digitale tjenester som kommunen tilbyr krever en velfungerende digital grunnmur i form av IKT infrastruktur med nettverk, tilgangsstyring og sikkerhetsløsninger.

Figuren under viser hvordan kommunens digitale løsninger bygger på den digitale grunnmuren.

Figur 8- digital grunnmur i Gjesdal Kommune

IKT infrastruktur og digitale løsninger skal bygge på standardiserte produkter, offentlige standarder og nasjonale felleskomponenter.

Skyløsninger

Utviklingen går i retning av at stadig flere IKT-tjenester leveres i «skyen». Vi foretrekker skybaserte løsninger, men for hver anskaffelse må det vurderes om det er hensiktsmessig. Sentrale kriterier i slike vurderinger er kostnad, integrasjonsmuligheter, sikkerhet og funksjonalitet.

Lokale og skybaserte løsninger skal være tett integrerte og begge miljøene skal ha samme krav til forvaltning og tilgjengelighet.

Kommunens stamnett

Kommunens stamnett består i dag av en blanding mellom egen eide og leide linjer av eksterne leverandører.

Bredbånd-/mobildekning til innbyggere og næringsliv

For å være en attraktiv kommune, skal Gjesdal ha en god bredbånd-/mobildekning for innbyggere og næringsliv.

Forbedring av mobil- og bredbåndsdekningen i kommunen krever et langsiktig fokus. Kommunens ansvar i dette arbeidet er å være en aktiv pådriver og tilrettelegger.

I planperioden må det bli avsatt midler for å støtte videre bredbåndsutbygging i kommunen.

Grønn IT

Bruk av IKT skal skje på en mest mulig miljøvennlig måte. Kommunen har allerede iverksatt en del tiltak, bl.a. bruk av skyløsninger og en del video-/telefonkonferanseløsninger. I tillegg avhendes IKT-relatert el-avfall til gjenvinning. Ytterligere tiltak gjennomføres i planperioden for en mer miljøvennlig IKT-bruk.

Fleksible arbeidsplasser

Samfunnsutviklingen og erfaringer fra koronapandemien viser at det er behov for fleksible arbeidsplasser. Anskaffelser må understøtte dette behovet.

Vi vil	Vi skal	Tiltak
Bruke IKT på en mer miljøvennlig måte.	Bruke digitale verktøy på en måte som bidrar til bærekraft og miljøhensyn. Benytte mer miljøvennlig utskrift, redusere papirforbruket.	Bevisstgjøring rundt vår arbeidsmetode og digitale verktøys påvirkning på miljøet via kompetansehevingsprogram
Tilfredsstille gjeldene krav til informasjonssikkerhet og personvern.	Ha en god sikkerhetsarkitektur (standarder, rutiner og utstyr).	Jevnlig gjennomføre tester av sikkerheten og følge opp ev sikkerhetshull Følge Rammeverk for Trygg Digitalisering fra KS Bruke NSM (Nasjonal Sikkerhetsmyndighet) grunnprinsipper for IKT sikkerhet – status og rapportering til KLT
Effektivisere tjenesteproduksjonen ytterligere gjennom økt integrasjon og standardisering	Benytte standardiserte løsninger, offentlige standarder og nasjonale felleskomponenter. Legge til rette for økt integrasjon mellom ulike IKT-løsninger uavhengig av forvaltningsnivå.	Utarbeide mal for krav om integrasjon og standarder ved anskaffelse av nye IKT-løsninger. Og integrere eksisterende muligheter der det er fornuftig.
Forbedre bredbånd- og mobildekningen i kommunen	Være en aktiv pådriver og støttespiller for økt bredbånd-/mobildekning.	

Digital kompetanse

Digital kompetanse er en viktig forutsetning for å kunne utnytte muligheter og hente ut gevinster ved digitalisering. Det er også viktig for å kunne redusere digitalt utenforskap, skape tillit til digitale løsninger, for læring og aktiv deltakelse i arbeidsliv og samfunn.

De ansattes kompetanse er kommunens viktigste ressurs, og en forutsetning for at kommunen kan yte tjenester på en god måte. Det er derfor viktig at alle ansatte får nødvendig digital kompetanseheving i tråd med utviklingen av tjenestene og samfunnet ellers.

Vi skal finne en god felles digital løsning for kompetanseoversikt for vår kommune, denne skal gjøre det enkelt å holde oversikt på utdanning, kurs og øvrig kompetanse som kan være av interesse for arbeidsgiver.

Fremtidens brukere av digitale løsninger går i dag i grunnskolen. Gjennom fortsatt satsing på pedagogisk bruk av IKT i skolen, vil vi gjøre elevene rustet for den digitale fremtiden. Sosial utjevning mellom elever også i forhold til digital kompetanse er viktig. Utviklingen går fort og dette krever et kontinuerlig fokus på digital kompetanse i skolen – både hos undervisningspersonell og elever.

Vi vil	Vi skal	Tiltak
Øke den digitale kompetansen blant kommunens ansatte.	Legge til rette for målrettet kompetansearbeid.	Definere krav til minimumsnivå av digital kompetanse for ulike roller / ansattgrupper i Dossier.
	Regelmessig tilby opplæring i kommunens digitale løsninger.	Utarbeide gode standarder (se Gjesdalmåten for definisjon) til hjelp for ledere og ansatte. Legge punkter for kompetansearbeid og opplæring inn i årshjulet for ledere.
	Sikre at ansatte har nødvendig digital kompetanse for effektiv utførelse av sine arbeidsoppgaver.	Legge til rette for at systemansvarlige og andre ressurspersoner får opplæring og tid til tjenesten.
Gi innbyggere i Gjesdal kommune et tilbud om opplæring og veiledning knyttet til grunnleggende	Legge til rette for et helhetlig veiledningstilbud og opplæringstiltak for kommunens innbyggere. Samarbeide med interne og eksterne aktører.	Kartlegge behov og målgrupper for veiledning i grunnleggende digital kompetanse blant innbyggerne. Lage opplæringsplan knyttet til digitalt førstevalg for innbyggerne Utarbeide opplærings-materiell for innbyggerne.

digital kompetanse.

Sikre at kommunens innbyggere har tilstrekkelig kompetanse for å kunne mestre dagens og fremtidens digitale utfordringer og muligheter.

Etablere et veiledningstilbud i grunnleggende digital kompetanse for innbyggere.

Avklare mulighetene for et opplæringsnettverk sammen med frivillige organisasjoner i Gjesdal og andre kompetanse miljø

Smarte løsninger

Kommunen skal utnytte tilgjengelig teknologi på en smartere og mer innovativ måte enn i dag.

Nye nasjonale digitale løsninger skal i størst mulig grad tas i bruk etter hvert som de tilgjengeliggjøres, forutsatt at organisasjonen har tilstrekkelige ressurser til å innføre disse. Dette gjelder også nye prosjekter som settes i gang i regi av DigiRogaland.

Kommunen skal være en aktiv deltaker, samt dra nytte av kompetansen som finnes i DigiRogaland og andre relevante nettverk vi er med i.

Vi skal søke «å tenke smart» i alt vi gjør. Under beskrives noen av planperiodens prioriterte områder for smartere utnyttelse av teknologi og tilgjengelige data.

Åpne data

Deling av åpne data er et viktig bidrag for å legge til rette for effektivisering og innovasjon, både hos oss selv og andre.

Gjesdal kommune har i dag åpne data i nasjonale, felles løsninger. Disse skal vedlikeholdes samtidig som vi skal tilføre stadig mer der det er mulig.

Når vi først har en god samling av data, har vi fortsatt et stykke å gå når det gjelder å omsette åpne data til smarte løsninger. I planperioden skal det arbeides videre med å dele data og utnytte dem på en måte som er tjenlig for interne og eksterne aktører.

Virksomhetskritisk informasjon

Virksomhetskritisk informasjon skal så langt som mulig deles på tvers av tjenesteområdene. All informasjon skal i utgangspunktet registreres og vedlikeholdes kun ett sted, og deretter gjøres tilgjengelig for alle tjenesteområder som har behov for den gjennom funksjonalitet basert på datasjøen.

Sensorikk og IoT (Internet of Things)

Utviklingen går i retning av en hverdag hvor man ser verdien av å samle inn og benytte data. Dette gjøres spesielt gjennom økt satsning på sensorer og hvordan de kan brukes for å bedre samfunnet.

Gjesdal kommune har kommet i gang med slik teknologi og skal i planperioden fortsette å legges til rette for økt bruk av denne type teknologi, spesielt innenfor velferdsteknologi og tekniske tjenester.

Velferdsteknologi

Økt bruk av velferdsteknologi står sentralt i kommunens strategi for å møte framtidens utfordring. Målet er at den enkelte innbygger skal klare seg lengst mulig i eget liv og eget hjem, og at velferdsteknologi skal bidra til økt livskvalitet og verdighet

Digital tvilling

En digital tvilling inneholder all informasjon om et fysisk «objekt» som f.eks. et kommunalt bygg eller et uteområde. Dette kan omfatte 3D-modeller og kart i tillegg til produktdata, sensordata, innebygd programvare, osv. Digitale tvillinger vil samle inn og analysere store mengder data i hele «objektets» livssyklus.

Gjesdal kommune skal ved etablering av nybygg vurdere å utarbeide fullverdige digitale tvillinger av bygget for å effektivisere drift og vedlikehold.

Vi vil	Vi skal	Tiltak
Løse flere oppgaver digitalt.	Legge til rette for økt digitalisering gjennom målrettet innsats, gode prosesser, gevinstrealisering, kompetanseheving og gjenbruk av eksisterende løsninger/data.	Etablere felles mal for gevinstrealisering Digitalisere alle aktive, langsiktige papirarkiv
Støtte opp om sikkert «Tingenes internett».	Sikre at IOT-utstyr tilfredsstiller gjeldene sikkerhetskrav.	Lage mal for minimumskrav til IOT-utstyr som anskaffes. Spesielt med tanke på sikkerhet, tilgang og vedlikehold.
Sikre god informasjonsforvaltning.	Ha råderett, kontroll og tilgang til alle kommunens data. Sikre at all håndtering av data skal være innenfor lovmessige krav. Legge til rette for enhetlig håndtering av masterdata og åpne data. Tilrettelegge for at data i størst mulig grad registreres kun én gang. Dele åpne data der det er mulig. Sørge for at alle digitale løsninger har en plan for avlevering av elektronisk materiale til IKA.	Lage oversikt over kommunens viktigste datasett, klassifisere samt formalisere vedlikeholdsplikt av disse. Utarbeide rutiner for deling og vedlikehold av åpne data. Bruke relevante og egnede data på tvers i organisasjonen. Gjennomgang med alle systemeiere gjeldende rutiner for avlevering til IKA (interkommunalt arkiv).
At innbyggerne skal kunne bo hjemme og være selvhjulpne så lenge som mulig.	Ta i bruk av velferdsteknologiske løsninger som bidrar til økt trygghet og bedre tjenester for brukere og pårørende, samt bidrar til økt produktivitet. Gi helsepersonell digitale verktøy som gir gode og effektive arbeidsprosesser i møte med tjenestebrukene.	Digitaliseringsplan i hvert tjenesteområde/virksomhet (se fokusområde Ledelse)
Effektivisere tjenesteproduksjonen ytterligere ved hjelp av	Repetitive arbeidsprosesser skal i størst mulig grad automatiseres	Digitalisering av skjema og god flyt (se fokusområde Digitalt førstevalg)

automatisering av arbeidsprosesser.	og eksisterende informasjon skal gjenbrukes.	
--	--	--

6. Handlingsplan

Kompetanseheving

En gjennomgående utfordring i dagens samfunn, er å holde tritt med utviklingen på alle kommunens fronter. Flere av punktene i handlingsplanen nedenfor handler derfor om kompetanseheving og sikre tilstrekkelige midler til dette. For at Gjesdal kommune skal kunne utvikle seg videre oppover utviklingstrappa, er det imperativt at vi setter av midler og tid til opplæring.

Personal har ansvar for å ha en oversikt over digital kompetanse i kommunen. Hovedmålet vil være å bygge gode system for kompetanseheving, blant annet gjennom:

- Ledere med god digital kompetanse.
- Ressurspersoner i alle tjenesteområder/virksomheter som har god digital kompetanse.
- Gode system for kompetanseheving.

I et forsøk på å imøtegå dette, foreslår deler av arbeidsgruppa at det opprettes en supplerende pott for kompetanseheving som kan søkes til ved behov. Disse søknadene behandles av ei arbeidsgruppe som også skal ha ansvar for å revidere digitaliseringsstrategien. Denne gruppa vil bestå av personer fra hvert tjenesteområde, digitaliseringsansvarlig og en til to ansatte fra personal. Etter høring var det ingen klar konsensus om hva som var lurt videre. Det blir derfor spilt inn til Økonomi og Handlingsplanen at det må gis flere midler til kurs og kompetanse.

Tabelloversikt

Tabellene nedenfor er inndelt etter hvert fokusområde og tar utgangspunkt i «Vi skal»-kolonnene. Videre settes det prioriteringsrekkefølge, evt. Investerings- og driftskostnader, mulig gevinst og hvem som har ansvar. Det er viktig å påpeke at de som står som ansvar kun har ansvar for å sette i gang prosessen, ikke nødvendigvis å utføre den.

Ledelse

	Tiltak	Prioriterings- Rekkefølge (1-3)	Investerings- kostnader	Årlige driftsutgifter	Type forventet gevinst				Ansvarlig
					Bærekraft	Unngåtte kostnader	Spart tid	Økt kvalitet	
LE – 1.1	Kartlegge digital lederkompetanse	1		Lisenskostnad kompetansekartleggingsprogram				x	Fellestjenester
LE – 1.2	Følge opp ansattes digitale kompetanse	1		Lisenskostnad kompetansekartleggingsprogram		x	x	x	Ledere
LE – 1.3	Anbefaler å ha ressurspersoner i hver avdeling/tjenesteområde under ledelse av Digitaliseringsansvarlig.	1		Hvert tjenesteområde må synliggjøre behov		x	x	x	Kommunalsjef
LE – 1.4	Digitaliseringsplan i hvert tjenesteområde/virksomhet *	1	Etablere innenfor eget budsjett	Etablere innenfor eget budsjett	x		x	x	Kommunalsjef
LE – 1.5	Tilstrekkelig deltagelse på digitale fagnettverk ol.	2		Sette av egne kompetansehevingsmidler		x		x	Ledere
LE – 1.6	Ved ansettelse av nye ledere, kan digital kompetanse vektlegges.	2				x	x	x	Ledere/HR

*I henhold til egen mal som skal deles ut og gis opplæring i

Digitalt førstevalg

Tiltak	Prioriterings- Rekkefølge (1-3)	Investerings- kostnader	Årlige driftsutgifter	Type forventet gevinst				Ansvarlig	
				Bærekraft	Unngåtte kostnader	Spart tid	Økt kvalitet		
DF – 1.1	Videreutvikle kommunens nettsider og Kommune-Kari	1		Årlig lisenskostnader			x	x	Webansvarlig
DF – 1.2	Etablere en innbyggerapp	1		Årlig lisens på 65 000			x	x	Kommunikasjons- gruppa
DF – 1.3	Digitalisering av skjema og lage god flyt	2			x	x	x	x	Fellestjenester
DF – 1.4	Gå gjennom og kvalitetssikre informasjonen på nettsida	2					x	x	Webansvarlig
DF – 1.5	Brukerundersøkelser / Evalueringer av selvbetjeningsløsninger.	2		Årlig lisenser på «fagprogram» (ingen nye utover de vi har)			x	x	Fellestjenester
DF – 1.6	Tilstrekkelig deltagelse på digitale fagnettverk ol.	2		Sette av egne kompetansehevingsmidler		x		x	Alle

Digital grunnmur

Tiltak	Prioriterings-Rekkefølge (1-3)	Investerings-kostnader	Årlige driftsutgifter	Type forventet gevinst				Ansvarlig
				Bærekraft	Unngåtte kostnader	Spart tid	Økt kvalitet	
DG – 1.1 Jevnlig gjennomføre tester av sikkerheten og følge opp ev sikkerhetshull	1		Mange kostnader, blant annet: Google-lisens skole: 80 000 Eget fagprogram som følger opp koster mellom 100 000 og 200 000 kr.		x	x	x	IKT
DG – 1.2 Bruke NSM (Nasjonal Sikkerhetsmyndighet) grunnprinsipper for IKT sikkerhet – status og rapportering til KLT	1				X		X	IKT
DG – 1.3 Bevisstgjøring rundt vår arbeidsmetode og digitale verktøys påvirkning på miljøet via kompetansehevingsprogram	2			x			x	Ledere
DG – 1.4 Følge Rammeverk for Trygg Digitalisering fra KS	2	Langsiktig arbeid – ingen direkte kostnader			x		x	Sikkerhetsgruppa
DG – 1.5 Utarbeide mal for krav om integrasjon og standarder ved anskaffelse av nye IKT-løsninger. Og integrere eksisterende muligheter der det er fornuftig.	2					x	x	IKT

Digital kompetanse

Tiltak	Prioriterings- Rekkefølge (1-3)	Investerings- kostnader	Årlige driftsutgifter	Type forventet gevinst				Ansvarlig	
				Bærekraft	Unngåtte kostnader	Spart tid	Økt kvalitet		
DK – 1.1	Legge til rette for at systemansvarlige og andre ressurspersoner får opplæring og tid til tjenesten.	1		Sette av egne kompetansehevingsmidler		x		x	Systemeier (Kommunlasjefer)
DK – 1.2	Definere krav til minimumsnivå av digital kompetanse for ulike roller / ansattgrupper i Dossier.	1			x	x	x	x	Tjenesteområde/Virksomhet
DK – 1.3	Legge punkter for kompetansearbeid og opplæring inn i årshjulet for ledere.	2					x	x	Personal/HR
DK – 1.4	Utarbeide gode standarder (se Gjesdalmåten for definisjon) til hjelp for ledere og ansatte	3					x	x	Ledere
DK – 1.5*	Etablere et veiledningstilbud i grunnleggende digital kompetanse for innbyggere.	1				x	x	x	Ny ressurs
DK – 1.6*	Lage opplæringsplan knyttet til digitalt førstevalg for innbyggerne	2					x	x	Ny ressurs
DK – 1.7*	Utarbeide opplæringsmateriell for innbyggerne.	2	Evt trykkostnader ol.				x	x	Ny ressurs
DK – 1.8*	Kartlegge behov og målgrupper for veiledning i grunnleggende digital kompetanse blant innbyggerne.	2						x	Ny ressurs
DK – 1.9*	Avklare mulighetene for et opplæringsnettverk sammen med frivillige organisasjoner i	3						x	Ny ressurs

*For å imøtekomme alle punktene i handlingsplanen, er det tydelig at være nåværende ressurser ikke strekker til. Arbeidsgruppa oppfordrer derfor på det sterkeste at det avsettes midler til å ansette/leie inn noen i løpet av planens levetid. Denne personen skal jobbe innenfor kommunikasjon/digitalisering/grafisk design og målrettet med kompetanseheving og opplæring.

Disse punktene henger også tett sammen med Samskaping og Kommune 3.0. I tillegg er det tett kobling mot grunnprisippene i lean og fokus på brukerne våre (involvering, ansvarliggjøring og medskaping).

Smarte løsninger

Tiltak		Prioriterings-Rekkefølge (1-3)	Investerings-kostnader	Årlige driftsutgifter	Type forventet gevinst				Ansvarlig
					Bærekraft	Unngåtte kostnader	Spart tid	Økt kvalitet	
SL – 1.1	Etablere felles mal for gevinstrealisering	1			x	x	x	x	Utviklingsgruppa
SL – 1.2	Lage mal for minimumskrav til IOT-utstyr som anskaffes. Spesielt med tanke på sikkerhet, tilgang og vedlikehold.	1				x	x	x	Utviklingsgruppa
SL – 1.3	Gjennomgang med alle systemeiere gjeldende rutiner for avlevering til IKA (interkommunalt arkiv)	2					x	x	Arkiv
SL – 1.4	Digitalisere alle aktive, langsiktige papirarkiv	2		Ukjent (Bl.a. Rettedalen 7 til IKA vil være kostbart)	x		x	x	Arkiv
SL – 1.5	Utarbeide rutiner for deling og vedlikehold av åpne data.	2				x	x	x	Digitaliseringsansvarlig
SL – 1.6	Bruke relevante og egnede data på tvers i organisasjonen.	2				x	x	x	Utviklingsgruppa
SL – 1.7	Lage oversikt over kommunens viktigste data, klassifisere samt formalisere vedlikeholdsplikt av disse.	3				x	x	x	Digitaliseringsansvarlig

7. Ordforklaringer

Ord	Forklaring
API	Application Programming Interface. Fellesbetegnelse på hvordan ulike typer programvare kan snakke med hverandre.
Applikasjon	Programvare bestående av funksjoner som fyller behovene til en IKT-tjeneste. Eksempler på applikasjoner er regneark, nettlesere etc.
Arkitektur	Strukturen av komponenter, deres relasjoner, og prinsippene og retningslinjene som styrer deres design og utvikling over tid.
Brukere	Med brukere menes både innbyggere, ansatte, frivillige, offentlige og private virksomheter.
Digitalisering	Bruk av teknologi for å fornye, forenkle og forbedre tjenester. Det handler om å tilby nye og bedre tjenester, som er enkle å bruke, effektive og pålitelige.
Digital kompetanse	Evnen til å forholde seg til og bruke digitale verktøy og medier på en trygg, kritisk og kreativ måte.
FEIDE	Felles Elektronisk Identitet; løsning for sikker identifisering i utdanningssektoren.
Felles datakatalog	En oversikt over hvilke data de ulike offentlige virksomhetene har, hvordan de henger sammen og hva de betyr. Felles datakatalog gir lett tilgang til informasjon, god og lik service til alle og legger til rette for gjenbruk av data.
GDPR	General Data Protection Regulations. EUs personvernforordning.
IKT	Informasjons- og kommunikasjonsteknologi; omfatter teknologi for innsamling, lagring, behandling, overføring og presentasjon av informasjon.
Informasjonssikkerhet	Samlebetegnelse for krav til pålitelighet og sikkerhet knyttet til informasjon.
Infrastruktur	<p>Den underliggende strukturen som trengs for å få samfunnet til å fungere effektivt (f.eks. veier, flyplasser, havner, jernbaner, kraftforsyning).</p> <p>IKT infrastruktur består av alle komponenter som inngår i en IKT-løsning. Dette kan være maskinvare, programvare, nettverksressurser og tjenester som er nødvendige i et IKT-miljø. En viktig oppgave for IKT infrastruktur er alle aspekter ved sikkerhet.</p>

Ord	Forklaring
Innebygd personvern	Betyr at det tas hensyn til personvern i alle utviklingsfaser av et system eller en løsning.
Integrasjon	Sammenslutning av enheter til en større enhet eller til et nært samarbeid.
IOT	Internet of Things. Tingenes internett. Nettverk av identifiserbare gjenstander som er utstyr med elektronikk, programvare, sensorer, aktuatorer og nettverk som gjør gjenstandene i stand til å koble seg til hverandre og utveksle data.
Masterdata	Virksomhetskritiske data som brukes på tvers av virksomhetens IKT-løsninger (for eksempel data om ansatte).
Nasjonale felleskomponenter	IKT-løsninger utviklet på nasjonalt nivå som kan brukes av hele offentlig sektor. Deles inn i registre og andre typer løsninger. Eksempler: Altinn, Digital post til innbygger, ID-porten, Kontakt- og reservasjonsregisteret, Folkeregisteret, Enhetsregisteret og Matrikkelen.
Persondata	Informasjon som kan knyttes til en enkeltperson, f.eks. navn, adresse, telefonnummer, IP-adresse, e-postadresse, fingeravtrykk, bilnummer og fødselsnummer.
Personvern	Personvern handler om retten til et privatliv og retten til å bestemme over egne opplysninger.
Redundans	Ekstra komponenter i infrastrukturen som gjør at en løsning vil fungere selv om det blir feil i et delsystem eller en komponent.
Server	Er en datamaskin som tilbyr (serverer) en eller flere tjenester til andre datamaskiner over et datanettverk.
Stamnett	Alle linjer og nettverk mellom kommunale lokasjoner.
Skytjeneste / Skyløsning	IKT-tjeneste som leveres løpende over internett, er skalerbare og priset etter bruk.
Universell utforming	Legge til rette for at så mange som mulig kan delta aktivt uavhengig av funksjonsevne.